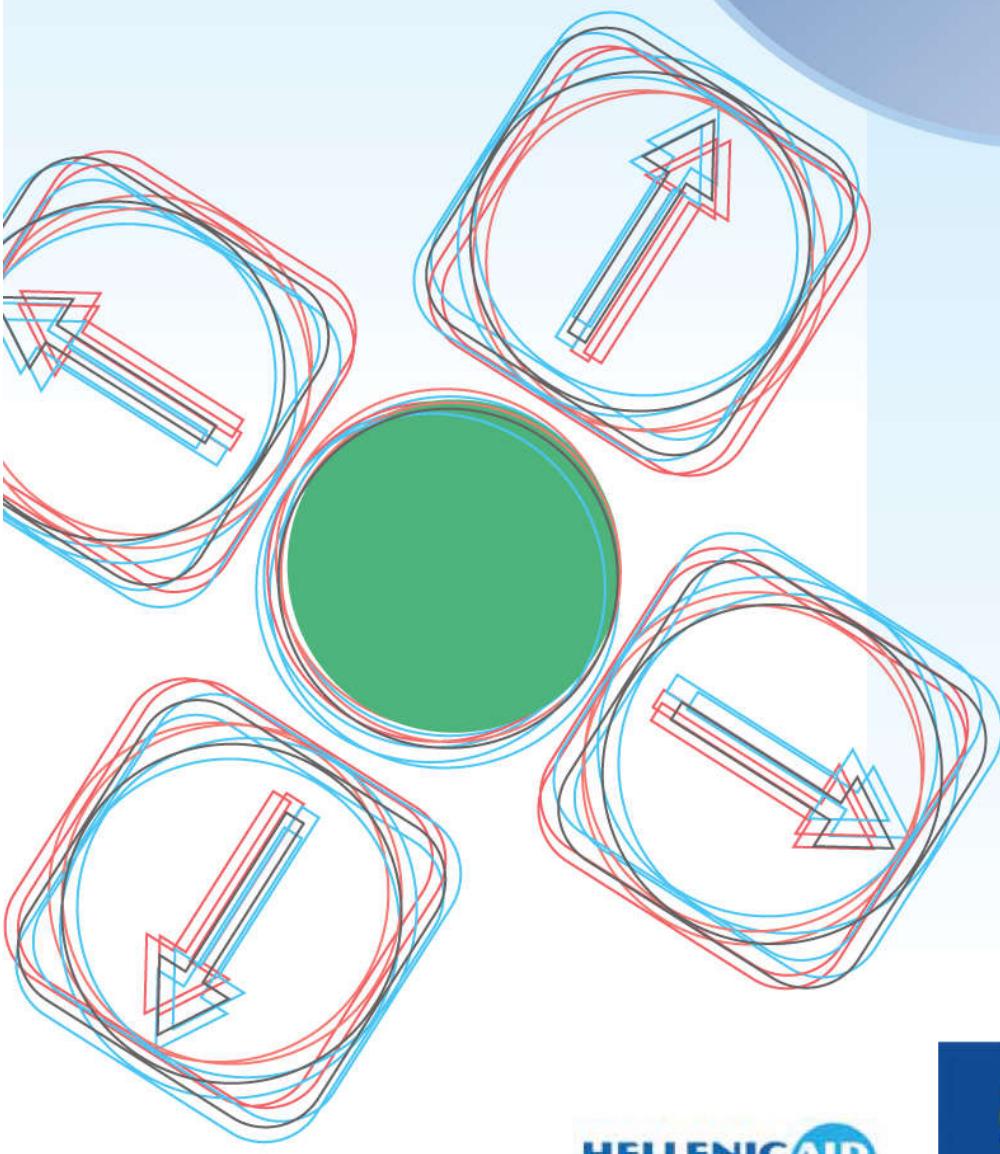

COMPASS

Ένα Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης
στα Ανθρώπινα Δικαιώματα
για νέους/νέες

Τα μέλλοντά μας

Μέτρο της προόδου μας δεν είναι το να προσθέτουμε περισσότερα στην αφθονία εκείνων που ήδη έχουν πολλά, αλλά το να παρέχουμε αρκετά σ' εκείνους που έχουν λίγα.

Franklin Roosevelt

Θεματικές ενότητες Παιδιά, Περιβάλλον, Γενικά ανθρώπινα δικαιώματα

Πολυπλοκότητα Επίπεδο 2

Μέγεθος Ομάδας 15 - 20

Διάρκεια 60 λεπτά

Επισκόπηση της δραστηριότητας Σε αυτήν τη δραστηριότητα οι συμμετέχοντες/ουσες σκέφτονται και συζητούν τις ελπίδες και τις ανησυχίες τους για το μέλλον της γενιάς τους. Ζητήματα που θίγονται μεταξύ άλλων είναι:

- Περιβαλλοντικά ζητήματα που έχουν επιπτώσεις στις μελλοντικές γενιές.
- Νέοι, νέες και οικογένεια.
- Ζωή στην κοινότητα.

Σχετιζόμενα δικαιώματα • Το δικαίωμα της γνώμης και της πρόσβασης στην ενημέρωση.

- Το δικαίωμα να ακούγεται σε όλα τα θέματα η άποψη που υπερασπίζει τα συμφέροντα του παιδιού.
- Το δικαίωμα σ' ένα αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο.

Σκοποί • Να αναπτύξει τη γνώση για την κοινοτική ζωή, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις.

- Να προωθήσει δεξιότητες για ανοιχτή συζήτηση, για ομαδική εργασία και για δημιουργία οράματος για το μέλλον.
- Να δώσει τη δυνατότητα να ιδωθεί ο κόσμος ως ένα πλήθος αξιοποιήσιμων και ανοιχτών ευκαιριών ώστε κάθε νεαρό άτομο να έχει μια θετική ή αρνητική συμβολή σε αυτόν.

Υλικά • Χαρτί για πρόχειρο.

- Μεγάλα φύλλα χαρτιού για το τελικό σχέδιο.
- Χρώματα, μαρκαδόροι και στιλό.
- Υλικά για κολάζ, χρωματιστό χαρτί, περιοδικά, κλαδάκια, ρύζι, φασόλια, φύλλα δέντρων, κοχύλια, κ.λπ.
- Κόλλα.
- Εικόνες ή φωτογραφίες που να δείχνουν πώς ήταν η γειτονιά/η πόλη δέκα ή είκοσι χρόνια πριν (προαιρετικά).

Οδηγίες

1. Κάντε μιαν εισαγωγή για την έννοια των αλλαγών στο πέρασμα του χρόνου. Ζητήστε από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να θυμηθούν όταν οι ίδιοι/ες ήταν νεότεροι/ες, ποιαν εικόνα είχαν τα σπίτια τους και οι τοπικοί δρόμοι και πώς αυτή η εικόνα έχει αλλάξει. Έχουν ανακανιστεί τα δωμάτια στο αθλητικό κέντρο ή μήπως διαθέτουν νέο εξοπλισμό; Υπάρχουν νέα κτήρια στη γειτονιά; Ζητήστε από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να σκεφτούν γιατί αυτά άλλαξαν, ποιος πήρε τις αποφάσεις για την αλλαγή και για πώς έγινε τελικά αυτή η αλλαγή.
2. Ρωτήστε ποιες αλλαγές θα είχαν προτείνει οι ίδιοι/ες, αν είχαν ρωτηθεί.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

ΠΑΙΔΙΑ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

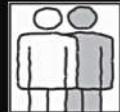
ΓΕΝ. ΑΝΟΡΧΟΥΝΑ ΔΙΚ/ΤΑ

ΠΟΛΥΠΛΟΚΟΤΗΤΑ

ΕΠΙΠΕΔΟ 2

ΜΕΓΕΘΟΣ ΟΜΑΔΑΣ

15-20

60 ΛΕΠΤΑ

- 3. Τώρα, συνδέστε τη συζήτηση με το θέμα της λήψης των αποφάσεων που έχουν επιπτώσεις στους άλλους ανθρώπους και στα ανθρώπινα δικαιώματα. Νομίζουν οι συμμετέχοντες/ουσες ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν χρήσιμο πλαίσιο για τη λήψη αποφάσεων; Προβλέπουν ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα θα είναι σημαντικά για τους ιθύνοντες στο μέλλον; Γιατί;
- 4. Πέστε στην ομάδα ότι ο καιρός είναι τώρα! Κάθε στιγμή είναι μια ευκαιρία να αρχίσει κανείς να προσπαθεί να αλλάξει το μέλλον.
- 5. Ζητήστε από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να σχηματίσουν ομάδες των τριών έως τεσσάρων ατόμων.
- 6. Μοιράστε τα χαρτιά και τους μαρκαδόρους και ζητήστε από τις ομάδες να καταγράψουν ή να ζωγραφίσουν τις ιδέες τους για την ιδανική γειτονιά/πόλη του μέλλοντος. Μπορούν να ζωγραφίσουν ό,τι θέλουν χωρίς περιορισμούς.
- 7. Όταν η κάθε ομάδα συμφωνήσει για το σχέδιο που θέλει να υποβάλει, θα πρέπει να το μεταφέρει σ' ένα μεγάλο φύλλο χαρτιού και να το ολοκληρώσει με τα χρώματα και τα υλικά κολάζ.
- 8. Όταν κι αυτή η εργασία τελειώσει, ζητήστε από τις ομάδες να παρουσιάσουν τα σχέδιά τους με τη σειρά και να δηλώσουν από πού πήραν τις ιδέες τους και πώς τις ανέπτυξαν. Αφιερώστε χρόνο για σύντομες ερωτήσεις και απαντήσεις μετά από κάθε παρουσίαση αλλά αφήστε τη γενική συζήτηση για τη φάση της ανασκόπησης.

Ανασκόπηση και αξιολόγηση

- Αρχίστε με μια ανασκόπηση του πώς οι συμμετέχοντες/ουσες συνεργάστηκαν στις ομάδες τους, πώς πήραν τις αποφάσεις και πώς εκτέλεσαν την εργασία.
- Ένιωσαν όλοι/ες άνετα να συμμετάσχουν στη δραστηριότητα; Πώς οι διάφορες μικρές ομάδες αξιοποίησαν τα ατομικά ταλέντα των μελών τους;
- Με τι συναίσθημα δέχτηκαν την ανατροφοδότηση για τα σχέδιά τους;
- Με τι συναίσθημα έδωσαν ανατροφοδότηση για τα σχέδιά τους;
- Ήταν διατεθειμένοι/ες να περιορίσουν κάπως τις ιδανικές γι' αυτούς καταστάσεις προκειμένου να καταρτίσουν ένα ενιαίο σχέδιο ομάδας, τέτοιο που να ικανοποιεί ανάγκες και φιλοδοξίες όλων των μελών της ομάδας;
- Απόλαυσαν οι συμμετέχοντες/ουσες το συναίσθημα του να είναι “αρχιτέκτονες του μέλλοντός τους”;
- Θεωρούν ότι τα ιδανικά τους θα μπορούσαν να γίνουν πραγματικότητα; Γιατί; Γιατί όχι;
- Θεωρούν ότι οι ενήλικοι/ες θα ήταν διατεθειμένοι να συζητήσουν τα σχέδιά τους; Γιατί; Γιατί όχι;
- Τι αποτέλεσε τη μεγαλύτερη έκπληξη στα σχέδια;
- Ποια θα ήταν τα δικαιώματά τους ως πολιτών στο μέλλον;
- Ποιες θα ήταν οι υποχρεώσεις τους ως πολιτών στο μέλλον;
- Ποιες δράσεις μπορούν να αναλάβουν τώρα οι νέοι και οι νέες για να επηρεάσουν τις δημοκρατικές διαδικασίες που διαμορφώνουν τις ζωές τους και το μέλλον τους;

Συμβουλές για τους/τις διευκολυντές/τριες

- Ο τίτλος αυτής της δραστηριότητας είναι “τα μέλλοντά μας”. Ο πληθυντικός θέλει να υπογραμμίσει ότι το μέλλον δεν είναι προδιαγεγραμμένο αλλά ότι, μάλλον, το διαμορφώνουμε οι ίδιοι. Επομένως, υπάρχουν πολλά πιθανά μέλλοντα και η πρόκληση για τους νέους και τις νέες είναι να χτίσουν το μέλλον που ανταποκρίνεται στα ιδανικά και στις φιλοδοξίες τους.
- Για να τονίσετε την έννοια της αλλαγής, μπορείτε αν θέλετε να παρουσιάσετε παλαιές εικόνες για το πώς ήταν δέκα ή είκοσι χρόνια πριν η περιοχή στην οποία γίνεται η δραστηριότητα.
- Μπορείτε, επίσης, να ζητήσετε από τις ομάδες να σκεφτούν τις παγκόσμιες αλλαγές.
- Παραδείγματος χάριν, θα πρέπει να σκεφτούν το γεγονός ότι τριάντα χρόνια πριν το διαδίκτυο ήταν επιστημονική φαντασία αλλά ότι σε μερικά χρόνια θα έχει σύνδεση κάθε σχολείο και βιβλιοθήκη στον κόσμο.
- Εάν οι συμμετέχοντες/ουσες δεν έχουν κάποια γνώμη για το πώς θα μπορούσε να είναι η μελλοντική πόλη, θα μπορούσατε να διεγέρετε τη φαντασία τους ρωτώντας:
- Τι είδους άνθρωποι ζουν εδώ; Άνθρωποι γεννημένοι εδώ, ή νεοφερμένοι; Τι ηλικία θα

- έχουν τότε; Θα ζουν σε οικογένειες;
- Πώς θα είναι η καθημερινή τους ζωή; Πού θα ψωνίζουν τρόφιμα; Πώς θα μετακινούνται στην πόλη;
 - Τι είδους πρόνοια, όπως νοσοκομεία, οδοντιατρεία κ.λπ. θα χρειάζονται;
 - Πώς θα είναι τα σχολεία τους;
 - Πώς θα είναι η κοινωνική τους ζωή; Τι θα κάνουν στον ελεύθερο χρόνο τους;
 - Θα έχουν κατοικίδια ζώα;
 - Ποια εργασία θα κάνουν;
 - Ποιες νέες τεχνολογικές εξελίξεις θα υπάρξουν;
 - Τι θα γίνει με το περιβάλλον; Τη γειτονιά;

Ημερομηνία κλειδί

12 Αυγούστου
Διεθνής Ημέρα Νεολαίας

Παραλλαγές

Μια εναλλακτική μέθοδος θα μπορούσε να είναι η ιδέα των “τροχών του μέλλοντος”. Ζητήστε από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να εργαστούν σε μικρές ομάδες. Κάθε ομάδα παίρνει ένα ζήτημα (π.χ. εκπαίδευση, οικογένεια, κοινότητα, απασχόληση, υγεία κ.λπ.) και χαράσσει τον τροχό του μέλλοντος γι' αυτό το θέμα. Παραδείγματος χάριν, ο τροχός του περιβάλλοντος θα έχει στο κέντρο του έναν κατάλογο των σημαντικότερων θεμάτων και γύρω του μια σειρά ομόκεντρων κύκλων. Ακτίνες θα χωρίζουν τον κύκλο σε τομείς, στους οποίους οι συμμετέχοντες/ουσες μπορούν να γράψουν θέματα όπως: όχι νέφος, ηλεκτρικά αυτοκίνητα, καθαροί ποταμοί, ήπια αγροκαλλιέργεια (humane farming) κ.λπ.

Προτάσεις για συνέχεια

Μάθετε περισσότερα για τις διαδικασίες προγραμματισμού τοπικής ανάπτυξης και πώς μπορεί κανείς να τις επηρεάσει. Αναμιχθείτε στη διαδικασία της λήψης αποφάσεων στο σχολείο, στη λέσχη ή στην ένωση συμμετέχοντας στις συνεδριάσεις των Συμβουλίων ή και στις εκλογές. Υπάρχουν και άλλες δραστηριότητες που μπορούν να είναι χρήσιμες στη διερεύνηση των επιλογών για το μέλλον. Παραδείγματος χάριν, η δραστηριότητα «Ο δρόμος για τη χώρα της ισότητας» εξετάζει πώς μπορεί να επιπευχθεί η ισότητα των δύο φύλων και η δραστηριότητα «Ο αντίκτυπος του διαδικτύου» εξετάζει μελλοντικά σενάρια για τις νέες τεχνολογίες.

Ενώ ονειρεύομαστε τα μέλλοντά μας, μπορούμε να αρχίσουμε από τώρα την οικοδόμηση μιας δικαιότερης κοινωνίας. Εάν η ομάδα θέλει να εξετάσει το ζήτημα των «νταήδων» (bullying) και να ερευνήσει τρόπους για να αναπτύξει την ενσυναίσθηση και τον σεβασμό, θα μπορούσατε να κάνετε τη δραστηριότητα «Έχουμε εναλλακτικές λύσεις;»

Δυστυχώς, τα μέλλοντά μας δεν είναι εξ ολοκλήρου στα χέρια μας. Κοινωνικές, οικονομικές, πολιτικές ή περιβαλλοντικές δυνάμεις μπορούν να μας αναγκάσουν να αφήσουμε τα σπίτια μας και να γίνουμε πρόσφυγες. Μπορείτε, αν θέλετε, να εξετάσετε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι που εξαναγκάζονται να απομακρυνθούν από την οικογένεια και τους φίλους τους για να ζήσουν σε μιαν άλλη χώρα. Εξετάστε τη δραστηριότητα «The refugee» στο εκπαιδευτικό υλικό του Συμβουλίου της Ευρώπης «All different all Equal». Επίσης, η δραστηριότητα «The world turned up side down», στο εκπαιδευτικό υλικό του Συμβουλίου της Ευρώπης «Alien 93», είναι άλλη μια δραστηριότητα που ωθεί σε σκέψη.

Ιδέες για δράση

Καταθέστε το σχέδιό σας στο Δημοτικό Συμβούλιο. Μπορεί να αξιοποιηθεί στους σχεδιασμούς που καταρτίζονται για αλλαγές στην πόλη/στο χωριό.